

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ทัศนคติที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรมในนมถั่วเหลืองพร้อมคั่มของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร มีวิธีการดำเนินการศึกษาในเรื่องของขอบเขตการศึกษา ข้อมูล และแหล่งข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติและการรับรู้เกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรมในนมถั่วเหลืองพร้อมคั่มของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีทางทัศนคติ และทฤษฎีส่วนประสมการตลาดในส่วนของด้านพฤติกรรมการบริโภค ทั้งนี้การศึกษานี้ไม่รวมถึงนมถั่วเหลืองประจำวันหรือน้ำเต้าหู้และนมถั่วเหลืองที่ผลิตเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนซึ่งบรรจุใส่ขวดและเก็บได้เพียง 2-3 วัน

3.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษารั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรทั้งที่เป็นผู้บริโภคนมถั่วเหลืองพร้อมคั่ม และผู้ไม่บริโภคนมถั่วเหลืองพร้อมคั่มที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

3.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

การศึกษารั้งนี้ ใช้วิธีการสำรวจทัศนคติต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรมในนมถั่วเหลืองพร้อมคั่มของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร จากข้อมูลประชากรตามสำมะโนประชากรประจำกรุงเทพมหานคร มีทั้งสิ้น 6,355,144 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ที่มา <http://www.nso.go.th>, 22 เมษายน 2549)

สำหรับการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรดังกล่าว ใช้วิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (ยุทธ ไกยวารณ, 2548 : 65) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

n = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนประชากร

E = Error หรือความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ ได้ซึ่งในที่นี้ใช้ 0.05 (5%)

จากจำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร 6,355,144 คน ขนาดของตัวอย่างจึงเท่ากับ

$$\begin{aligned} n &= \frac{6,355,144}{1 + 6,355,144(0.05^2)} \\ &= 399.97 \text{ หรือ ประมาณ } 400 \text{ ตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน และใช้วิธีการเลือกแบบโควต้า (Quota Sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนดังนี้

ผู้ที่บริโภคนมถั่วเหลืองพร้อมดื่ม จำนวน 200 ราย

ผู้ที่ไม่บริโภคนมถั่วเหลืองพร้อมดื่ม จำนวน 200 ราย

3.4 วิธีการศึกษา

3.4.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้ที่บริโภคนมถั่วเหลืองพร้อมดื่ม จำนวน 200 ราย และ ผู้ที่ไม่บริโภคนมถั่วเหลืองพร้อมดื่ม จำนวน 200 ราย ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถาม

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร ฐานข้อมูลและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ทัศนคติที่มีต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรมในนมถั่วเหลืองพร้อมดื่ม

2.1 การวัดความรู้ความเข้าใจต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม

2.2 การวัดความรู้สึกต่ออาหารดัดแปลงพันธุกรรม และความคิดเห็น

2.3 การวัดแนวโน้มพฤติกรรม

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาหารดัดแปลงพันธุกรรมในตลาดนมถั่วเหลืองพร้อมดื่ม

3.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

แบบสอบถามในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของความรู้สึก(Affective Component) เป็นแบบสอบถามของการให้ความสำคัญเรียงลำดับความเห็นแบบมาตราวัดของลิกิร์ท (Likert Scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541:168 อ้างจาก Zikmund William G., 1997:358) ลักษณะคำถามประกอบไปด้วยข้อความที่เป็นการให้ความคิดเห็นแต่ละด้าน โดยแต่ละข้อความมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนแบบสอบถามในส่วนที่เป็นปัจจัยความสำคัญ เป็นแบบสอบถามของการให้ระดับความสำคัญด้วยคะแนน (Rating Scale) ลักษณะคำถามประกอบไปด้วยข้อความที่เป็นการให้ความสำคัญแต่ละด้าน โดยแต่ละข้อความมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ และหลักเกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงระดับคะแนนต่อระดับความรู้สึกหรือความคิดเห็นและระดับความสำคัญ

ทัศนคติ (ความรู้สึกหรือความคิดเห็น)	ปัจจัย (ระดับความสำคัญ)	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด	1
ไม่เห็นด้วย	น้อย	2
ไม่แน่ใจ	ปานกลาง	3
เห็นด้วย	มาก	4
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด	5

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมาย ได้กำหนดไว้โดยใช้มาตราวัดตัวแปรที่ต้องการ วิเคราะห์มาแบ่งเป็นช่วงเท่าๆ กัน ตั้งแต่ 1-5 คะแนน ((ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541 :58) ค่าเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมาย ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการกำหนดระดับค่าเฉลี่ยต่อการแปลความหมายขั้นดับ

ค่าคะแนนเฉลี่ย	แปลผลด้านทัศนคติ (ความรู้สึกหรือความคิดเห็น)	แปลผลด้านปัจจัย (ระดับความสำคัญ)
1.00-1.49	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	น้อยที่สุด
1.50-2.49	ไม่เห็นด้วย	น้อย
2.50-3.49	ไม่แน่ใจ	ปานกลาง
3.50-4.49	เห็นด้วย	มาก
4.50-5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มากที่สุด

2. สัมมติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของกลุ่มผู้บริโภคและกลุ่มผู้ไม่บริโภค โดยใช้การทดสอบค่า t (Independent-Samples t-Test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3.5 สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาระดับบัณฑิต ใช้สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดสมุทรสาคร
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดำเนินการเก็บที่จาก ห้างเพชรโกลด์ตั๊ต ห้างคาร์ฟูร์ และ ห้างบีกซ์ชูปเปอร์เซ็นเตอร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.6 ระยะเวลาทำการศึกษา

การศึกษาระดับบัณฑิต ใช้เวลาทั้งสิ้น 8 เดือน ระหว่างเดือน กันยายน 2549 ถึง เมษายน 2550 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนมีนาคม 2550

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved